

VERENIGING DUTCH CIRCLE
Voor en door trustkantoren

Minister van Financiën
Zijne excellentie Ir. J.R.V.A. Dijsselbloem
Korte Voorhout 7
2511 CW DEN HAAG

27 mei 2016

Betreft: consultatie Wet toezicht trustkantoren 2018

Excellentie,

Op 2 mei 2016 heeft u het concept wetsvoorstel Wet toezicht trustkantoren 2018 (hierna “Wtt 2018”) ter consultatie neergelegd.

Graag maakt Vereniging Dutch Circle van de gelegenheid gebruik om haar zienswijze te geven op het concept wetsvoorstel Wtt 2018. Onze vereniging is een koepel voor enkele kleine en middelgrote trustkantoren die met elkaar inzetten op het versterken van hun compliance en integriteit zoals opgenomen in de huidige wettelijke regelingen voor trustkantoren.

Het wetsvoorstel richt zich volgens de memorie van toelichting op een verdergaande regulering van de trustsector, een sector die al verregaand is gereguleerd, en die sinds de invoering van de wettelijke regeling in 2004 voortdurend te maken heeft gekregen met aanpassingen van het kader waarbinnen trustkantoren hun werkzaamheden dienen te verrichten. Daarbij wordt vanuit de media voortdurend aandacht gevraagd voor zaken bij trustkantoren die niet op orde zouden zijn. Feiten worden daarbij nogal eens ten negatieve geplooid door de complexiteit van het product dat trustkantoren leveren. Door deze benadering komt de sector als zodanig ten onrechte in een negatief daglicht te staan, hetgeen wij vanzelfsprekend betreuren. Wij zijn er van overtuigd, dat deze kantoren een goede en integere rol kunnen vervullen vanuit Nederland binnen de internationale financiële wereld.

Algemene opmerkingen

Uitgangspunt voor het handelen van het bestuur van een trustkantoor is, dat zij te allen tijde dient te voorkomen dat zij betrokken raakt bij onoorbare activiteiten. Bij het verrichten van haar werkzaamheden heeft zij zich te houden aan het geldende wettelijke kader dat geldt voor die diverse werkzaamheden. Doet zij dat niet, dan zal het kantoor en haar bestuur op grond van civiele, fiscale of strafrechtelijke aansprakelijkheidsregels in Nederland verantwoordelijk worden gehouden.

Primair is het dus in het belang van het kantoor en haar bestuur zelf om alles te weten van een cliënt, doelvennootschap of zakelijke relatie, waarvoor zij werkzaamheden verricht of overweegt te gaan verrichten.

In de Wtt 2018 en haar toelichting wordt als uitgangspunt genomen dat een trustkantoor door het stellen van wettelijke toezichtregels tot dit onderzoek van cliënt, doelvennootschap of zakelijke relatie gebracht moet worden, hetgeen afwijkt van de bestendige praktijk van een trustkantoor zoals hiervoor beschreven, die de eigen verantwoordelijkheid als uitgangspunt neemt.

We zullen hierna zien, dat in de Wtt 2018 verwachtingen worden gecreëerd en eisen worden gesteld ten aanzien van hoe een trustkantoor dient te opereren, die nagenoeg niet haalbaar zijn en om die reden zouden moeten worden aangepast.

Artikelsgewijs commentaar

Artikel 1 lid 1: integriteitsrisico onder b.

Op deze plaats wordt verwezen naar een open norm die tot een integriteitsrisico kan leiden, te weten: het risico van betrokkenheid van een trustkantoor of haar medewerkers bij handelingen die op een dusdanige wijze ingaan tegen hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, dat hierdoor het vertrouwen in het trustkantoor of in de financiële markten ernstig kan worden geschaad.

In de memorie van toelichting wordt een aantal voorbeelden gegeven van dergelijk handelen, zoals het verplaatsen van vermogen anticiperend op een bevrozingsmaatregel in Nederland en besturen van entiteiten die enkel worden gebruikt voor het ondoorzichtig maken van geldstromen. Ook het handelen in strijd met de belangen van een of meer individuen wordt als voorbeeld genoemd. Deze voorbeelden lichten naar onze mening op geen enkele wijze toe hoe dit in de Wtt 2018 nieuwe begrip dient te worden uitgelegd, omdat de voorbeelden zelf blijven steken in hun algemeenheid en open terminologie, waarbij wat nu precies niet is toegestaan binnen die context niet wordt toegelicht. Ten aanzien van de introductie van een dergelijke belangrijke open norm mag van de wetgever verwacht worden dat een nadere concrete duiding wordt gegeven.

Onder het UBO begrip wordt in de nieuwe definitie in stap 2 – er kan geen UBO in de zin van lid 1 worden vastgesteld die 25%+1 van de aandelen/zeggenschap houdt in de doelvennootschap/cliënt - de natuurlijk persoon naar voren geschoven, die behoort tot het hoger leidinggevend personeel van de doelvennootschap of cliënt. Hoger leidinggevend personeel wordt in de definities daarboven voor de instelling zelf gedefinieerd als beleidsbepalers of personen die een leidinggevende functie vervullen direct onder het echelon van de beleidsbepalers, werkzaam onder de verantwoordelijkheid van de instelling, die voldoen aan de eisen van artikel 72 van deze wet.

Geldt die definitie ook in deze context? Indien dat bevestigend dient te worden beantwoord, lijkt de groep van UBO's substantieel te worden uitgebreid. De vraag komt overigens op om welke beleidsbepaler(s) het gaat: die van de toepentiteit in de structuur?

Het voorgaande, zonder dat naar onze mening van UBO gesproken kan worden zoals gedefinieerd in de internationale context, indien het om reguliere werknemers/functionarissen gaat.

Artikel 7:

Lid 1 onder d: waarom dient een adreswijziging van een trustkantoor/bijkantoor vooraf te worden gemeld bij de toezichthouder? De ratio hiervan is geheel niet duidelijk.

Artikel 10:

Ten minste twee natuurlijke personen dienen het dagelijks beleid van een trustkantoor te bepalen. Onduidelijk is hoe dit dient te worden ingevuld: dient men uit te gaan van 2 statutaire directeuren? Kan het ook om een titulaire directeur of algeheel gevolmachtigde naast een statutair directeur gaan? Is er sprake van een minimaal aantal uur aan dagelijkse werkzaamheid binnen het trustkantoor om van een dagelijks beleidsbepaler te kunnen spreken? Dient er sprake te zijn van gezamenlijke vertegenwoordigingsbevoegdheid?

Voor veel kleinere trustkantoren is het belangrijk vooraf duidelijkheid te hebben over de precieze invulling, zodat de juiste maatregelen genomen kunnen worden.

Artikel 21:

De in dit artikel geformuleerde inspanningsverplichting is nagenoeg niet realiseerbaar. Het trustkantoor dient ter zake informatie te vergaren en vast te stellen met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid. Indien al wenselijk een dergelijk open norm in te voeren, dan dient deze nader concreet uitgewerkt te worden. Een trustkantoor verricht vanuit haar rol geen wetenschappelijk onderzoek en de vereiste en verwachte zekerheid bestaat niet, en kan slechts leiden tot discussie met de toezichthouder achteraf. Naar onze mening dient deze norm te worden aangepast naar bijvoorbeeld een redelijkerwijs te verwachten inspanning die binnen de gegeven feiten en omstandigheden van een trustkantoor kan worden verwacht.

Onduidelijk is waarom de wetgever voor de wijziging van een risicogebaseerde benadering naar een wettelijk bepaald resultaat heeft gekozen. Deze stelselwijziging wordt niet nader gemotiveerd, maar heeft wel grote gevolgen.

Artikel 27:

In lid 1 onder b wordt wel heel erg gemakkelijk het transactieprofiel toegevoegd aan stukken die een trustkantoor in haar dossier per doelvennootschap beschikbaar dient te hebben. In de memorie van toelichting wordt opgemerkt dat dit profiel in de praktijk al veel binnen trustkantoren wordt gehanteerd, en dat dit slechts gaat om een codificatie van die praktijk.

Dat kan zo zijn, maar in de huidige praktijk wordt niet aangegeven hoe en in welke vorm het trustkantoor deze informatie of dit profiel hanteert. De betreffende informatie wordt wellicht in combinatie met of geïntegreerd in andere binnen het kantoor gebruikte documenten gehanteerd zonder dat het als transactieprofiel is benoemd.

Door nu een specifieke wettelijke eis op te nemen aangaande dit profiel, dient dit document apart opgesteld te worden, hetgeen wel degelijk tot additionele inspanningen en kosten voor trustkantoren kan leiden.

Lid 3 onder b en c: in dit onderdeel wordt een nieuwe eis gesteld aan het onderzoek naar de doelvennootschap en de cliënt; het artikellid stelt de eis aan het trustkantoor om de gehele vermogenspositie van de uiteindelijk belanghebbende van de doelvennootschap te bepalen.

In de regelgeving tot nu toe werd aan het trustkantoor de eis gesteld om het vermogen van de UBO dat werd gebruikt in de structuur waarvan de doelvennootschap onderdeel uitmaakt te screenen.

Dat is een eis die rationeel en begrijpelijk is, werkbaar, goed kan worden uitgelegd aan cliënten en adviseurs. In de voorgestelde tekst van het wetsvoorstel wordt van het trustkantoor verwacht dat zij het gehele vermogen van een UBO in kaart brengt, en daarnaast vaststelt dat dit gehele vermogen uit legitieme bron afkomstig is.

De memorie van toelichting geeft ter toelichting aan, dat het trustkantoor daarbij moet komen tot een onderbouwde indicatie van de totale omvang en de opbouw van het vermogen van de UBO. De eerste stap is het in kaart brengen van het vermogen, vervolgens moet het ontstaan er van worden onderzocht.

Voor de inspanningsplicht om vast stellen of het gehele vermogen van de UBO uit legitieme bron afkomstig is geldt, dat het trustkantoor deze legitimiteit met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid dient vast te stellen, waarover hiervoor al is opgemerkt dat deze norm niet werkbaar is.

In de praktijk betekent het voorgaande, dat een trustkantoor een dergelijke doelvennootschap of cliënt simpelweg niet zal kunnen bedienen. Het informatie vergaren van het gehele vermogen van bijvoorbeeld een Bill Gates, omdat een klein onderdeel van zijn vermogen via een doelvennootschap in Nederland wordt gestructureerd voor een start-up in Amsterdam, zal naar verwachting niet mogelijk blijken te zijn. Betrokken adviseurs zullen niet bereid zijn in het kader van een dergelijke opzet het gehele vermogen en opbouw daarvan bekend te maken bij het trustkantoor, dan wel de gehele vermogenspositie is in veel gevallen niet bekend.

Daarnaast is het, als die informatie al zou kunnen worden gedeeld, voor het trustkantoor niet mogelijk met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid vast te stellen dat deze legitiem is. Een Nederlands trustkantoor kan lastig beoordelen of iets legitiem is in het land van herkomst van de UBO, of in diens voormalige woonstaat. Fiscale regels, bijvoorbeeld aangiften van de UBO, kunnen slechts geïnterpreteerd worden met volledige bekendheid met de lokale, vaak complexe, fiscale regels. Wetgeving dient nut en noodzaak te hebben, maar dient ook proportioneel te zijn. Dat is in dit geval naar onze mening niet het geval.

Lid 3 onder d, e en f: ook de hier geformuleerde eisen gaan voorbij aan de haalbaarheid hiervan, maar ook aan het nut. Veel trustkantoren bedienen entiteiten binnen multinationals, met in hun structuur vele honderden vennootschappen. Het is schier onmogelijk daarvan de formele en feitelijke zeggenschap volledig in kaart te brengen en deze te kennen. De memorie van toelichting geeft aan voornoemde eisen een nadere invulling, door aan te geven dat het gaat om deelnemingen van de doelvennootschap of personen of entiteiten binnen de kennelijke groep die transacties aangaan met de doelvennootschap. Wij pleiten er voor, deze nadere specifieke invulling toe te voegen in de wettekst zelf.

Artikel 49:

Lid 2 verlangt nu van het trustkantoor de cliënt nader te informeren omtrent de verzameling van en verwerking door het trustkantoor van persoonsgegevens ten behoeve van haar dossiers. Voor het verleden gold deze specifieke verplichting niet, en kan het trustkantoor niet meer aan deze verplichting voldoen. Wij gaan er vanuit dat deze verplichting uitsluitend voor nieuwe cliënten en zakelijke relaties geldt vanaf het invoeringsmoment van de nieuwe wet.

Conclusie

Naar de mening van onze vereniging zal de invoering van de Wtt 2018 in deze vorm opnieuw grote inspanningen vergen ten aanzien van de bedrijfsvoering van trustkantoren in Nederland. Nadere regels worden opgelegd met grote implicaties voor de dagelijkse praktijk. In dat kader dient naar de mening van onze vereniging duidelijkheid te worden gegeven omtrent de overgangsregeling met een eventuele termijn na invoering om voor aanpassing zorg te dragen.

Het nut van sommige nieuwe eisen aan het cliëntonderzoek ontgaat onze vereniging, zoals ten aanzien van het onder omstandigheden moeten identificeren en verifiëren van hoger leidinggevend personeel als UBO.

Onze vereniging kan zich ook niet aan de indruk onttrekken, dat aan trustkantoren zo langzamerhand eisen worden gesteld die praktisch niet realiseerbaar zijn.

Trustkantoren fungeren al binnen een zeer streng wettelijk kader, en hebben sinds de invoering van de Wtt 2004 laten zien voortdurend stappen te kunnen zetten om te blijven voldoen aan de eisen van de zich voortdurend wijzigende politieke omgeving en publieke opinie.

Aan op voorhand niet realiseerbare (open) normen zal een trustkantoor echter nimmer kunnen voldoen. Dat zal in onze optiek toch echt aangepast dienen te worden in werkbare alternatieven.

Hoogachtend,

VERENIGING DUTCH CIRCLE

Mr. Jeroen E. Missaar
voorzitter